

SVETOVNA KONFERENCA ZA ENERGIJO RAZPRAVLJA

Kako čimprej pomagati nezadostno razvitim deželam

V dvorani doma sindikatov v Beogradu se je 5. t. m. zbralo nad tisoč delegatov iz 46 držav na 11. posebno za sedanje svetovne konference za energijo, na katerem obravnavajo vprašanje energije kot čimprej razvito ekonomsko nezadostno razvitih dežel. O poteku tega zasedanja, ki bo trajalo do 10. t. m., ne bomo govorili, ker o tem sproti poročamo na prvi strani, pač pa bomo spremljali o pomenu svetovne konference za energijo, o njenem dosedanjem delu in o nalogah.

Svetovna konferenca za energijo je bila osnovana leta 1924. Pobudo za njeno ustanovitve so dali ljudje, ki so spoznali važnost energije in razvoja energetskih virov za splošni gospodarski razvoj posamezne države in za oprednjo vsega svetovnega gospodarstva. V svetovni konferenci za energijo je vključeno 51 držav in s svojo dejavnostjo se je ta mednarodna organizacija tako uveljavila, da je bila po vseh vključena kot posvetovalni organ celo v OZN in posredno v UNESCO. Dosedaj je ta mednarodna ustanova imela pet plenarnih zasedanj in deset posebnih sestankov. Na plenarnih zasedanjih, ki se vrstijo vsaki šest let, je govorila o splošnih zadevah, ki se tičejo energije, na posebnih sestankih pa se obravnavajo le določene teme s tega področja. Za plenarna zasedanja je značilno to, da se tu, poleg obravnavanja splošnih problemov, prikazujejo tudi statistični pregledi o razvoju energije v posameznih državah.

Ne bomo obravnavali vseh dosedanjih sestankov in zasedanj, pač pa bomo omenili le zadnja dva posebna sestanka, in sicer IX. sestanek, ki je bil 1951. leta v Novem Deluju, in X., ki je bil pred tremi leti v Rio de Janeiru. Na sestanku v Novem Deluju so obravnavali vprašanje koordinacije načrtovanja in razvoja energetskih virov. V Rio de Janeiru pa so obravnavali izkušnje o načrtovanju in seveda v svetovnem merilu — elektrogospodarstva, kar zaradi naglega gospodarskega razvoja, ki se v vsem svetu opaža v povojnih letih, je nujno, lotiti se načrtovanja tudi v energetiki, ker bi sicer znalo priti do disproporcij v eni ali drugi osnovni panogi, kar bi se nujno odražalo na to tudi v reprodukciji in v splošnem svetovnem gospodarstvu.

Beograjsko zasedanje svetovne konference za energijo pa ima namen problema-

Umrli je slavist Luigi Salvini

Včeraj so v Rimu pokopali znanega italijanskega slavista Luigija Salvinija. Star je bil komaj 46 let, toda kljub temu je njegova dediščina velika, kar dokazuje cel niz del, ki jih je s svojega področja napisal ali pa vsaj o njem dal svoje strokovno mnenje.

Luigi Salvini je bil že od 1942 docent za dovanjsko filologijo na Orlantskem inštitutu v Neaplju in pri alstikstions slavista v vatikanskem Orlantskem zavodu. Bil je član Zveze bolgarskih pisateljev in že petinajst let sodeloval v organizaciji «Dante Alighieri». Njegova žetev je velika in je cele ne moremo naštet. Objavil je več zbirke bolgarskih, romunskih in poljskih poezij, zgodovino bolgarskega modernega slova, zgodovino estonskega slova, obdelal vrsto prevodov iz številnih slovanskih jezikov in med temi mnogo slovanskih in hrvaških del. Med slednjimi bomo navedli sledeča dela: «Poeti croati moderni» (1942), «Poeti sloveni moderni» (Rim, 1952) in prevod «Sempereverde e rosmarino». Poleg tega je Salvini sodeloval pri številnih italijanskih znanstvenih publikacijah, kjer je bil njegov glavni predmet pravzaprav slovansko slovstvo in slovanska kultura nasploh.

Lansko leto je bil tudi v Trstu, kamor je prišel kot inšpektor za slovenske šole. Tedaj je tudi izbral knjige iz slovenskega slovstva za tu-kajšnje ljudsko knjižnico.

Moderna biologija napoveduje velike stvari. Znanstveni izkusi nakazujejo, da je možno ešerjskega rojevanja populacij živati in tudi popolnejši ljudi. Med najbolj znanimi biologi je prav gotovo Francoz Hstond

DA BO PRIDELEK VEČJI IN BOLJŠI

Uničujmo ob pravem času zajedalce vrtno zelenjadi

Bramor žre rastlini korenine, a listna už liste

Vse, kar smo posejali na vrto ali na njivi, je prav sedaj v najlepšem razvoju. Vse dele nove poganke in tudi cvete. Kot bi hotelo dohiteti tisto, kar se do sedaj zamudilo. Se lepše bi bilo, če ne bi bilo toliko zajedalcev. Vseh vrst zajedalcev napada rastline na polju in na vrto, pod zemljo, na steblih in listih ter na cvetu. Prav bo, če se z nekaterimi bliže spoznamo.

BRAMOR

Ta rije pod zemljo in žre korenine. Najbolj nežnih delov korenin se loti, odskiplje prav tisti del korenine, s katerim rastlina srka iz zemlje vlago in v vodi raztopljene hranilne snovi. Tik pod vrhom ste gotovo opazili na lehi njegovo sled — rahlo privzdignjeno zemljo, ki se kot ozka proga vije po lehi od rastline do rastline. Tiste rastlinice, ki se je loti bramor, ni moč več rešiti. In tako se vidi po lehi, zlasti spomlad, cele vrste uvelih sadik. Če tako sadiko prime, vam ostane v roki, kar je brez korenin. Ne pomaga nič, treba je vsaditi drugo.

Kako zatiramo bramorja? Spomladi ga večkrat pri kopanju ali oranju izkopljemo in ga lahko pokončamo. Moramo pa se pri tem podvzati, ker je ta živalica precej nagla. Pred zimo mu nastavi-mo po njivi v presledkih pasti, jamic, v katere damo gnoj, ter lepo zagrmemo. Na zimo si bramorji iščejo zavetišča pred mravom, zato radi lezejo v gnoj. Vsi-sih jih je tudi več v vsakem kupu. Če vemo, kje je za-kopani gnoj, vse škodljivce, ki so v njem, uničimo.

Sedaj pa zatiramo bramorja s strupi. Koruzni zdrob, otrobi in tudi kako drugo zrnje, zdrobljeno svedo, nam služi za vabo. Zrnje najprej dobro navlažimo, potem pa mu dodamo strupa, raznih arzenovih preparatov, ki jih je lahko dobiti v trgovinah s kmetijskimi potrebščinami (HCH 66, Bextox itd.). Tako zastrujeno vabo raztrosimo zvečer po lehi, najbolje po dežju. Zelo učinkovit pre-parat je tudi črni prah, cinkov fosfid, je pa jako strupen, zato je treba pri delu z njim si po moramo paziti, da ne pridejo do te vabe, ki je na-menjena bramorju, kokoši, pa tudi druge domače živali. Da se prepreči kakšne nesre-če, je treba tako raztreseno zrnje čez nekaj dni pobrati.

LISTNE USI

Skoro jih ni opaziti na li-stih vrtnic, fizola, trave, drev-jar in še drugih, tako se njih barva ujema z okolico. Na spodnji strani listov so. Tam se sasejo sok iz listov, kot bi človeku kri pile. Pa opazi-mo, da se zdaj tu, zdaj tam začnejo listi zavijati oziroma sušiti ali pa tudi črneti. Pa vse polno mravelj je po de-blu. Lezejo gor in dol. Iščejo usice, da jih ližejo. Listna už namreč izloča neki sok, ki je mravljam prava slašči-ca.

Kako jih zatiramo? Najbolj znani so tobakovi pre-parati. Mazavo milo in to-bačni izvleček raztopimo v vodi (na 10 l vode 100 do 200 g). Zanesljivo pokonča listne usi lizol (pol odst.). Listi ostanejo po škropljenju nepoškodovani.

BOLHACI

To so drobni hroščki, ki skačejo kot bolhe, in jih za-to tako imenujemo. Delajo škodo na mladi zelenjavi, zlasti na repi, zelju, ohrovtu i. dr. V listih delajo vedno večje luknjice. Bolhace u-gaja toplo in suho vreme. V takih dneh napravijo mnogo škodo.

KAPUSOV BELIN

Lep, bel metulček je to, ki leta od lista do lista ka-pusnice (zelje, ohrovt i. dr.). Na spodnji strani odloži jaj-čeca, iz katerih se že v go-senju izležejo ličinke — gosenci. To je prvi rod. A drugi rod se razvije julija ali av-gusta. Ličinke kapusovega be-lina se kako leto zaredijo v taki množini, da uničijo vse. Saj ogledajo liste do golih reber. Povzmi se, zabublene po plotovih in zidovih. Kapusovega belina najbolj učinkovito zatiramo, če ob-iramo zalego in jo uničujemo. Pomaga tudi škropljenje s tobacnim izvlečkom. Tudi raz-topljena apna in kuhinjske so-li (na 10 l vode 30 g kuhinjs-ke soli in 20 g apna).

Kokoš piše jajca

Razvada, da kokoši razbi-jejo jajce in ga izpijejo, je za reja precej neprijetna. Zlasti zaradi tega, ker se na-lezejo tega tudi druge koko-ši. Je lahko več vzrokov za to. Premalo gnezdi je in ne pridejo vse na vrsto. Ko se prevarijo okoli gnezda, kaj lahko zgodi, da se kako

Sodobno vinogradništvo

Več kakor 30 let je že, kar je izšla pri nas zadnja knjiga o vinogradništvu. «Vi-narstvo» Andreja Žmavca. Ta knjiga je pa še davno razprodana in naš vinograd-nik so bili v zadnjih deset-letjih brez primerne stro-kovnega priročnika. Medtem pa je znanje o vinogradništvu zelo napredovalo. Vsi, ki so pri nas želeli obnoviti ali, pomagati pri obnavljanju vinogradov, so bili navezani samo na strokovno časopisje. Nova knjiga Tita Dobriška «SODOBNO VINOGRADNIŠTVO», ki jo je izdal za-ložba «Kmečka knjiga» v Ljubljani, pa je to vrzel za-mašila. Dobili smo knjigo, ki smo je lahko veseli. Na 300 straneh s 130 slikami je pi-sec podal v lahko umljivi obliki vse, kar potrebujemo napredka željan vinogradnik. Gradivo je razdeljeno v naslednja poglavja: Splošno o vinski trti in vinogradništvu — Opis vinske trte — Razmnoževanje — Priprave za nove zasaditve — Izbrta trta za nasad — Naprava novih nasadov — Opornost vinske trte — Vzgoja vinske trte — Oskrba nasada — Varstvo nasada.

Praktično sadjarstvo

Naši sadjarji so se v zad-njih desetletjih, ko so naša sadovnjaki delno zaradi e-starelosti, delno pa zaradi napada ameriškega kaparja utrpeli veliko škodo, resno lotili obnove sadovnjakov. Pri tem sta jim dobro knji-ga in koristni nasvet stro-kovnjakov vedno dobrodošli. Založba «Kmečka knjiga» v Ljubljani je izdala n. pr. la-ni tri knjige iz raznih pa-nov sadjarstva in dve med njimi sta že razprodani, če-prav sta izšli v 16.000 izvo-dnih naklade. Potreben pa je bil splošen priročnik za sad-jarje in «Kmečka knjiga» ga je sedaj izdala. Napisal ga je znani strokovnjak Anton Fle-go ter mu dal naslov «PRAK-TIČNO SADJARSTVO». Sad-jarska veča je obširna in iz-nje je zbral pisec na 270 straneh najvažnejše znanje, ki ga je ponazoril s številni-mi slikami. Gradivo je raz-deleil v 14 poglavij: Razširje-žanje in pomen sadjarstva — Sadno dreve in njegovi or-gani — Zbiranje sadnega drevja — Razmnoževanje sad-nega drevja — Čepljenje — Naprava sadnih nasadov — Nacrta obnove sadjarstva — Oskrbovanje zemljišča — Obrezovanje — Oskrba de-bila — Skodljivi vplivi na rast in rodovitnost drevja — Iz-holjšanje obstoječih nasadov — Bolezni in škodljivci na sadnem drevju — Varstvo škodljivcev pred strupenimi škropljenji. — Knjiga je name-njena praktičnim sadjarjem in kmečki mladini ter naj-pomaga pri obnovi sadjarstva.

VSAKIDANJI BEG MILIJONOV LJUDI IZ MESTNEGA TRUŠČA

Ameriški «commutersi» opravijo tudi po tri sto km poti na dan

Dnevni «vozni red» enega izmed milijonov ameriških delovnih ljudi nam bo pokazal, koliko naporov je človek sposoben prenesti, da se umakne iz velemestnega vrveža

Uradnik družbe «Westing-house Broadcasting», Alfred Dannenbaum, ne živi rad v New Yorku, pa čeprav mora v njem delati. Vsak dan, raz-en ob nedeljah, opravi nad 800 kilometrov dolgo pot, da bi jutraj pravočasno prispel v urad in se zvečer vrnil na dom. Deljansko Mr. Dannenbaum živi v Yanketownu, v bližini Philadelphije, v New Yorku, v 42. ulici, v neposredni bližini sedeža Združenih naro-dov.

Mr. Dannenbaum je le eden od milijonov tako imenovanih «commutersov» — to se pravi Američanov, ki stanujejo da-leč v predmestjih velikih mest in opravijo vsak dan na de-

setine ali stotine kilometrov, da bi prišli do svojih delov-nih mest v središčih.

Ogledimo si na kratko dnevni vojni red Mr. Dannenbauma:

Mr. Dannenbaum gre od do-ma v Janketownu točno ob 7.05 zjutraj. Sede za krmilo svojega avtomobila in v br-zino 140 km na uro v desetih minutah prispe na velikanski trg za parkiranje avtomobilov. Tu plača takso 25 centov ču-varju avtomobilov in ob 7. uri 16 minut stopi na vlak.

V vlak u najprej v naglici pregleda jutranje časopise in po pol uri vožnje, ko je pre-bral najvažnejše vesti, vzame v roke seznam poslovnih za-dav, ki ga čakajo ta dan in ki mu jih je že prejšnje po-poldne pripravila njegova tajnica. Ta dnevni red dela in najvažnejše spise, ki jih bo na vožnji v vlak pregledal, nosi s sabo v usnjeni torbi, ki je včasih tudi do 8 kilogramov teža. Ob 8.20 minut stopi Mr. Dannenbaum v vlaka, po 18 minutah pa se že vkrca na ladjo, ki ga bo iz Versey Cityja odpeljala do otoka Manhattan. Če je morje mirno, bo Mr. Dannenbaum tudi na ladji pregledoval pi-ske, ki jih bo moral obrav-novati čez dan. Ob 8.50 pa se že spuša po stopnicah na najbližjo postajo podzemeljske železnice, ki ga bo v 10 mi-nutah pripeljala do postajališ-ča «Grand Central» to se pravi da železniškega središ-ča New Yorka. S tem je Mr. Dannenbaum opravi vožnjo in čaka ga le nekaj korakov, ki jih opravi še, tako da točno ob 9. uri in 5 minut stopi v svojo pisarno, kjer se ta-koj loti dela.

Ista pot, samo v obrnjeni smeri, se ponavlja zvečer, ko se Mr. Dannenbaum vrača do-mov, le s to razliko da to pot ne bere jutranjih listov, pač pa večerne liste in ob 19. uri

30 minut prekoraji prvo svo-jega doma. Tu moč, poverje-ja, po večerji pokramlja ma-lo z gosti ali pa sede v na-slonjač in gleda televizijski program vse do 9. ure in 15 minut, ali do pol desete, na-krat leče.

To je približno obzre, po katerem žive milijoni ame-riških «commutersov» ki — da se izrazimo v našem me-ri — stanujejo na primer v Palmanovi, Vidmu ali celo v Benetkah, delajo pa v Tr-stu.

«Commutersi» so se že na to navadili ali bolje morali so se navaditi na vankdanje dol-ge vožnje v avtomobilih, vlakih, na ladjah in v podze-meljski železnici in to se že leta ponavlja šest dni na te-den. Da nam bo slika točne-jša, bomo navedli še sledeči podatke: Če bi preračunali ki-lometre, ki jih na primer Mr. Dannenbaum opravi samo na poti v službo in domov v enem mesecu, bomo prišli do številke, ki zares preseneča. Mr. Dannenbaum opravi vsak mesec pot, ki je enaka raz-da-ljici med Rimom in Moskvo, v petih mesecih pa opravi pot okoli zemlje, to je nad 40 tisoč km.

Zakaj beže Američani v te predmestja? Vzroka sta dva: ljudje se želijo predvsem za-ščititi pred mestnim ropotom, pred izrednim prometom, že-lijo si pač vsaj malo miru. Z druge strani pa hotejo za-ščititi svoje otroke pred za-dušljivim mestnim zrakom, ki jih opravi še, tako da točno ob 9. uri in 5 minut stopi v svojo pisarno, kjer se ta-koj loti dela.

Celo šole so začele bežati iz središč in za njimi tudi znanke velike ameriške trgo-vine, ki so — po zmanjšanju pro-eta — prve zaslužile tež-

njo ameriškega ljudstva po življenju na periferiji.

Jasno, da plačajo račun za ta «bег na deželo» družinski očetje, ker morajo zaradi «lju-be mrtov otrok vsak dan o-praviti dolga potovanja, da bi lahko prišli na svoja delovna mesta. Mr. Dannenbaum sicer zatrdja, da njegov vojni red deluje brez motenj in da je vsako jutro točno ob določen-i uri v svojem uradu ter celo, da na račun dolge vožnje lah-ko opravi tudi del svojih po-slov, ki bi jih sicer ne uteg-nil opraviti v pisarni. Zato je mož zadovoljen.

FOTOGRAFSKI KOTIČEK

Leče in objektivni

V prejšnjem članku smo omenili, da se lahko fotogra-fira z aparatom, ki je brez objektivja, kajti navadna lu-knjica, ki ima premer debe-losti navadne igle, nadome-šča objektiv. Seveda ni v tem Tudi so s tako majhno od-prtino osvetlitve predloge in lahko fotografiramo samo mirne objekte. Če pa posta-vimo namesto luknjice na-vadno lečo, smo storili že dober korak naprej, kajti na-ša slika je za silo sprejem-ljiva. Seveda smo še vedno daleč od dobro začitane sil-ke, kajti navadna leča je po-ten napak od katerih bomo navedli le nekaj glavnih, ki jih mora fotomater poznati.

Znano je, da je sestavljena bela luč iz mavričnih barv, od katerih ima vsaka svojo valovno dolžino, ki se meri v mikrometri, to je v milijon-skih delih milimetra. Tako i-ma vijoličasta barva od 400 do 450 mikrometrov, modra od 450 do 510, zelena od 510 do 570, rumena od 570 do 580, oranžasta od 580 do 620 in rdeča od 620 do 700 mikrometrov. Če gredo ti žarki skozi navadno lečo, ne padejo vsi na enako daljavo, ampak bo-jo padli vijoličasti žarki naj-bliže leči, nekoliko bolj od-daljeni bodo zeleni in rumeni, oranžasti pa in rdeči žar-ki bodo tvorili sliko, ki je od leče najbolj oddaljena. Le-ča ima tako imenovano kro-matično aberacijo, kateri bi rekli v našem jeziku abarvni odklon. Se najbolj čisto sil-ko dobimo tedaj, če na lečo na oko isto sliko, ki jo tvorijo goriki žarki, ki so ru-meni in modri, pred osvet-litvijo pa približamo fotografsko ploščo leči za eno tretji-no njenega žarišča, kajti fo-tografska plošča je na isti oddaljenosti od svetlobnega izvora in modre žarke. Umevno je, da bo slika, ki jo sestavljajo druge barve, nejasna.

Velika napaka navadne le-če je tudi distorzija, ki je ne-dopustna, da bi ostale ravne črte take tudi na sliki, am-pak se proti robu skrivajo na znotraj, tako da sliči zamre-ženo okno na sliki bolj sodu kakor kvadratu, kar se do-žalja, če smo postavili zaslu-ko (odprtino) pred lečo, ok-no pa bo podobno dobro na-temnjenemu robu, ako posta-vimo zaslonko za lečo.

Tretja velika napaka na-vodne leče je tudi koma, ki nam tako pokvari kroge, da je navadna krogla, ki je po nesreči prišla na rob plošče, bolj podobna jajcu kakor krogli.

Večja in ostane lepo na sre-dini.

Se boljše riše tako imenovani aplanat ali rektolinear, ki je sestavljen iz dveh akroma-tičnih leč, a vse to samo s srednjo odprtino.

Moderni aparati, ki se vr-tijo s ceno tam ra zlati sre-dini, so opremljeni z ena-kratičnimi objektivji, ki so sestavljeni iz samih treh leč, katerim pa so bile odprav-ljene vse napake, ki jih po-znamo pri navadni leči. Ta-ki objektivji nosijo navadno oznako «Eria», kar pomeni, da so sestavljeni iz samih treh leč. Tako se imenuje eden «Triotar», drugi «Triop-lans itd.

V vsakem oziru popolni ob-jeektivji so sestavljeni po Dr. Rudolphovem sistemu, ki je računalni obliko zbirnega Tezara, ki je sestavljen iz štirih leč, od katerih sta zad-nji dve zlepljeni. So to ob-jeektivji, ki so brez napak na-vadne in akromatične leče, aplanat in anastigmati, ki je sestavljen iz samih treh leč. Na trpu je nebroj takih objektivov s štirimi lečami, ki so drug drugega vredni in se razlikujejo le v risanju, ki je pri nekaterih trdo, pri drugih pa mehko. Posled-nje mesto zavzema Voigtlan-derjev «Etilar», ki pa je se-stavljen iz petih leč.

Anastigmatični objektivji s kratkimi žarišči a z veliki-mi odprtinami, ki gredo od F.2.8 niže, so sestavljeni iz šestih, sedmih in celo osmih leč, a so največje pogostejše leče v dobro napolnjene ži-pe.

Svojo vrsto tvorijo objek-tivi, ki so napolnjeni za pr-tretiranje. V tem primeru pride v poštev cel navadna leča z vsemi svojimi napaka-mi, kajti portret zahteva mehko risanje in se navadno najbolj objektivji ne rabijo za to vrsto fotografiranja, ker rišejo preostro, kar portret ne prenaša. Seveda pride tak objektiv z medio riso v poštev le tistim, ki gre za več-jo doprino silko.

Vsi moderni objektivji so prevečeni navadno na spre-dnji in zadnji strani z modri-kasto prevlakom, ki odstranjuje refleksije in poveča za ma-nena na desno, druga pa na levo, Zarek se tega plesa na-

NADALJEVANJE RAZPRAVE O «ZAKLADU IZ DONGA»

Mussolini prodal za 109 milijonov palačo in tiskarno «Il Popolo d'Italia»

General Faldella se je poklonil kardinalu Schusterju «Oblast je obstajala bolj v prepričevanju kot v disciplini»

Grozilo je, da bodo morali tudi večerjajo razpravo pred Borotnim sodiščem v Padovi. Preložiti, ker ob napovedani uri ni bilo še nobene od pre-d, ki bi jih morali zaslišati v pre-d. Po preteku pol ure pa se je javil novinar Vittorio Tarnicola, kmalu nato pa še bivši tajnik CLN iz Coma, Oscar Sforzi. Tako se je raz-prava mogla začeti.

Novinarja Tarnicola so za-slišali v zvezi z izjavo Stefa-na Rossija, ki je dejal, da je po nalogu ameriške krimi-nalne policije izvršil nane-nejšje preiskave v zvezi z «zak-ladom iz Donga» in omenil, da bi to mogel potrditi tedaj-nji sodni kronist «Corriere Lombardo» Tarnicola je sicer bil tedaj sodni kronist pri-omenjenem listu, njegovo pri-čevanje pa ni potrdilo Rossi-jevih izjav.

Najprej je Tarnicola omenil Rossijevo osebnost, člo-veka viharne preteklosti, ki je — ko mnogi silni — mogel najti svoje mesto v tisti-h dneh splošne zmešnjave. Bil je pri policijski RSI in je med drugim pripomogel, da so iz-sledili tolpo, ki je ponare-đala bančne čke «Credito I-taliano», 1945. leta so ga ko-ta-fašista zaprli, Američani pa so ga osvobodili, da bi jim pomagali odkriti tolpo, ki je pomarejala zavestniški okupa-cijski denar, AMG-ire. V zve-zi s to zadevo je Rossija tudi spoznal in izkoristil okolišni-ko, da je bil Rossi povezan z ameriško policijo, da bi iz-vedel, ali je bilo res, kar se je šušljalo, namreč, da naj bi ameriška policija vršila preiskave v zvezi z legendo o «zakladu iz Donga», ki se je začela tedaj širiti. To go-

vorice pa so bile brez podla-ge, in tako se je njegovo po-slovinsko zanimanje obrnilo na poslednje dni Mussolinija. Tudi nekdo drugo izjavo Ros-sija je Tarnicola demanti-ral. Gre namreč za okolišni-ke, da naj bi Rossi zahteval od prof. Capuccia, kvestorje-vega namestnika v Comu in komunisti, da v nekaj urah vrne Mussolinijevo zbirko ko-lajnov. Tarnicola pa je izja-vil, da se je sestane med Rossijem in prof. Capucciom vršil v septembru, in ne v maju, in da je bil prof. Ca-puccio sam, ki jima je spo-ročil, da so Mussolinijevo zbir-ko kolajnov izročili na kvestu-rji v Comu že 29. aprila.

Kar zadeva zaplenjene vred-nosti pa Tarnicola ne mo-re povedati nič novega, raz-en tega, da je tudi «Corriere Lombardo» priobčil članek, kjer je bilo govora o 60 mi-lionih, ki so jih menda za-plenili v Chiavennu Rozi Ma-riji Mittag, vdovi po fašistič-nem ministru Romanu, in ki naj bi jih brata Pietro in Giu-seppe Porcheria izročila obto-žencu Siru Rossiju. Stvarno pa je bila ta vsota pretra-na in daleč nad vrednostjo inventarja, ki so ga v Chia-venni popisali ob priliki are-tacije omenjene Mittag.

Dopolnilski del razprave je zaključilo kratko ponovno zaslišanje Oscara Sforzija, ki naj bi izvršil na svojo roko nekatere preiskave v zvezi z «zakladom iz Donga».

Nato so razpravo preloži-li na popoldne, ko bi morali zaslišati še generala Faldella in notarija Umberta Alberic-ja, ki mora pričati o prodaji palače in tiskarne «Popolo d'Italia» industriju Giau Ric-

Škocjanske jame vabijo

Običajna otvoritev turistič-ne sezone v občini Divača bo jutri 9. junija v Matavunu pri Divači. Škocjanske jame bodo razsvetlili in jih pri-pravili za sprejem več tisoč obiskovalcev. Otvoritev jam bo združena z velikim tel-evadnim nastopom, ki je dne 26. maja odpadel zaradi sla-bega vremena. Na programu sta tudi bogat srečolov in za-bava.

Sloves Škocjanskih jam je prodrl že daleč svet, saj trajajo njihovo raziskovanje že skoraj sto let. Težko je opi-sati velike napore držnih speleologov in pogumnih o-mačnikov, ki so peč za pečo osvajali domovje podzemel-je. Nasprotno se bo v Škoc-janskih jamah počutili nema-lokrat povsem majhnega in neobojnega, in to ni čudno. Škocjanske jame presenečajo z divjo romantičnostjo skal-nih stropov, vrtoglaviimi pre-padi in ogromnimi mračnimi prostori, na dnu katerih bes-ni in se peni divja Reka.

Škocjanske jame predstav-ljajo kompleks naravne div-jine, ki jo Reka ustvarja skozi dolga tisočletja, isko-či izhod v morje. Naj nave-

demo samo nekaj imen, ki označujejo posamezne dele tega kompleksa, in ki, neka-teri spominjajo na imena slavnih raziskovalcev: Velika dolina, Mala Dolina, Okrog-la, Mahorčičeva jama, Ma-rinčičeva jama, Tomičeva ja-ma, Schmidlova jama, Han-kejev kanal, Charonovo jeze-ro, Mrto jezero, Tiha jama. Poleg navedenega moramo o-meniti še prelepe razglede, ki se nam nudijo z roba Ve-liko Doline. Ta dolina je o-gromen skalnat kotel, ostanek nekdanje jame, katere stop-je je zrušil v davninah. Nad njenimi navpičnimi pečnami čepi vasica Škocjan. Od tu lahko obdujemo oddaljena okana Nana in Vreščnik, med njima visoko Črna gora, spro-ti nje pa valovite brkn-ske hribe.

POLDE RENER
Divača

Športni dnevnik

19. etapa kolesarske dirke po Italiji

Nencini ohranil roza majico kljub napadom Bobeta in Gaula

Platonska zmaga Gaula v Levico Terme - Bobet izgubil zadnjo priložnost za osvojitve roza majice?

roza majice?

Splošni vrstni red po 19. etapi:

1. NENCINI v 92.57'33", 2. Bonbet L. z zaostankom 19", 3. Baldini 5'39", 4. Gaul 7'31", 5. Geminiani 17'28", 6. Poblet 19'49", 7. Impanis 21'06", 8. Fornara 24'16", 9. Wagtmans 24'39", 10. Rolland 27'29", 11. Fabbri 32'55", 12. Moser 32'26", 13. Defilippis 32'26", 14. Fallarini 32'57", 15. Astrua 33'01", 16. Van Est 33'29", 17. Sabadin 33'35", 18. Bon 33'37", 19. Maule 33'40", 20. Janssens 33'50".

6. Alan Trow («Norton») 3 ure 15'17".

Angelilla, srednjega napadalca kluba Boca Juniors, ki naj o bil odstopljen Milanu za 6 milijonov 500.000 pesov, oz.

Trophy», ko je vozil moto
znamke «BSA».

Italijansko nogometno prvenstvo
***Odločilna srečanja 33. kola
v Bergamu, Genovi in Turinu***

Atalanta, Genua, Triestina in Lanerossi v smrtnem plesu

Naša prognoza

Atalanta - Roma	7
Bologna - Inter	1 x
Genoa - L. R. Vicenza	1 x 2
Juventus - Triestina	1
Lazio - Torino	1
Milan - Spal	1
Napoli - Palermo	1
Padova - Fiorentina	1 x
Udinese - Sampdoria	1 x

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarsk' zavod ZTT - Trst

KINO ŠKEDENJ

possi, kar daje temu poslednje-
 me srečanju še poseben pečat.
 Meštem, zamreč, ko bi Atlanta-
 vski po našem računu morala
 brezoprogno zmagati, se bo
 morala Genova boriti z nasprot-
 nikom, ki se sam krevice bo-
 rijo za obstanek v ligi in ki
 rej ni pripravljen kar tako pu-
 stiti svoje kote v Genovi. Po-
 raz Lanerestis, bi namred-
 praktično pomenil njegov iz-
 pad, ker je le malo verjetnosti,
 da bi mogel v zadnjem kolu
 doma obračunati z Milanom.
 Po drugi strani pa bi tudi po-
 raz Genove pomenil karakteri-
 za ligursko enajststvo. Obe-
 te bresel zagrizena borba de-
 utalpaajočih se za resnino bit-
 in ni izključeno, da bo ravno
 izid tega srečanja odločil o

via Lavanti
 Caltrane
 Triane
 Villaverla
 VIGENZA
 Eringiano di Zotto
 Mestrina
 PADOVA
 ABANO TERME
 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
 km

papa Levico Terme-Abano Terme

Atalana - Roma	7
Bologna - Inter	1 x
Genoa - L. R. Vicenza	1 x
Juventus - Triestina	1
Lazio - Torino	1
Milan - Spal	1
Napoli - Palermo	1
Padova - Fiorentina	1 x
Udinese - Sampdoria	1 x
Pro Patria - Catania	x
Venezia - Verona	1 x
Mestrina - Prato	2
Pavia - Reggiana	1
Como - Brescia	1 x
Catanzaro - Reggina	1

predvaja danes 8. t. m.
ob 20. uri na prostem
barvni film Lux:

«ODISEJ»

trugi zvrzi letošnjega prvenstva, v kolikor ne bi eventualni neodločni rezultat odložil odločitve do zadnje nedelje.

Preostaja še Triestina. Dalo bi se na dolgo razglabljati o tem, kaj jo je tako rekoč mišnogrede privedlo v kritično vodo, toda sedaj ni časa za to. Čeprav je njen položaj v določenih meri boljši od Atalantine, ni in Lanerossijevega pa moramo celo od položaja Genoe, pa tudi vendarle res, da je skrajno

Zelo negotov je tudi položaj v B-ligi. Vprašanje napredovanja v A-ligo je še vedno po njem odprto, kljub trenutni uvrstitvi v Venecijo. V sezoni pred Catanio je 40. Alessandro in Brescio je 39 in Venezia je 38 točkami. Osrednjo tekmo ju trinajtega kolo predstavlja nedvomno derby med Venecijo in Verona, ki nudi lagunarjem zadnjo možnost za preostanek Catanio bo igrala v Busto Arsiziu proti Pro Patrii, ki je trenutno na predzadnjem mestu z minimalnimi izgledi na rešitev. Alessandria ima tudi malo možnosti na uspeh v Novari, kar pa bo skajal za zmago meri Brescio, ki bo nastopil v Cesenu.

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 8. t. m.
ob 15,30 uri Titanus film:

**«Sincvi
nebenega»**

Igrajo:
**ROBERT TAYLOR
JANET LEIGH**
Mladini izpod 16 let
vstop prepovedan

«Kam?»
«V srce! Toda dekleta pograbijo stol in tresčijo Kitajca po glavi!»
«To je ljubezen!» sem re-

nji podlistek

u afriških pušav divja
je in smrt. Najhuši
dujejo skriti v pesku drug
u boju je podobna naša
javljali v podlistku

9. t. m.

et doživljal ob sueški
v spominu. Naša zgodba
rjryja Madlisona:

NA SUEZ

temnih sil, ki so se
medtem ko so narodi
nir.

«Prav takrat prejme ka-
pitan ladje kablogram, ki
mu ukazuje takoj zapreti
bankirja, ki je zagrešil ve-
liko tatvino in je povzru še
bigamist.»

«Samo zaradi tega?» sem

adno vafno, ker je treba sko-
raj za gotovostjo računati na
mimo Genoe, kar bi praktič-
no pomenilo, da bi morala
Kristina v zadnji tekmi brez-
pogojno premagati Atalanto
Pred domačim občanstvom bi
to sicer ne smelo predstavljati
posebnega problema. Ker pa
tvoja želja isti imperativ tudi za A-
talanto in ker bo na dvoboju
redovno vpivala pošiza bit
na življenje ali smrt, postaja
a problem takoj dvakrat težji.
Seveda je ta račun pesimisti-

Kino na Opčinah

predvaja danes 8. t. m. z začetkom ob 18. uri
film v barvah

«**PAPERINO**»

Priljubljena Walt Disneyeva slikanica.

se začudil.

«Mogoče še zaradi kakšnega drugega zločina. Film se konča, ko se mladenič in dekle poljubita.»

«Mož bog, kakšen veličasten zaključek!» sem rekel.

ve zaradi stila. Namečite križem kražem vaše misli na papir in videli boste, da pride stil kar sam od sebe. Saj je v tem snovi kar za dva filma!»

«Že — toda nisem prav

«Verjamem, — sem odgovoril, — zato jih morate hitro napisati. Prepričan sem, da boste v trenutku postali bogati in slavní!»

«Naj vam povem še eno idejo za film?»